

Pranwan Ladaw (23), C, 2022

Anhte marai hkum shagu a matu Karai Kasng lajang da ai masin

Hkristu hta tsaw ra ai nu wa hpu nau ni e, ndai laban gaw Pranwan Ladaw hta (23) ngu na laban rai nga ai.

Karai Kasang anhte a matu yaw sin da ai lam hpe shi a matsan dum ai lama myit hte shadan dan ai n rai yang n chye lu ai

Shingra tara a makoi magap da ai lam ni hpe chye na na yak ai. Shinggyim masha ni a makoi magap sumru ai lam ni hpe chye na lu na gaw grau nan yak ai. Hku hkau manang wa hte man hkrum hkrum shaga lu ai. Raitim, shi n tsun shapraw ai rai yang, shi a bawnu hta hpa lam ni sumru nga ai hpe n chye lu ai.

Shinggyim masha shada a sumru ai lam hpe n chye lu ai rai yang, Karai Kasang sumru ai, shing n rai, Shi yaw sin sumru da ai hpe chye na lu na n loi la ai.

Kadai raitim Karai Kasang a yaw shada yaw shadawng ai hpe hkrak chye lu na n rai. Karai Kasang gaw Shi a tsaw ra matsan dum lama myit hte shinggyim masha ni hpe lam amyuu myu, ladat amyuu myu hte hkye hkrang la mayu ai hpe anhte chye na lu ai pyi chyeju kaba rai nga ai.

Laklai htai yak ai chyum daw

Kawa Karai Kasang a yaw sin ai lam hpe, Yesu Madu ram, asan sha chye na lu hkra tsun sang lang dan lu ai masha n nga ai. Chyum laika sakse rai nga ai.

Raitim, ndai laban na chyum daw hpe anhte ni chye na yak ai.

“Ngai h pang de sa ai wa kadai rai ti mung, tinang a kanu kawa, tinang a madu jan kasha ni hte tinang hkum nan hpe tsaw ra ai hta ngai hpe grau tsaw ra ai wa sha n rai yang gaw, nye a sape n tai lu ai” (Lk 14:26).

“Dai hte maren, nanhte hta na tinang a arai nga manga hpe n kau da lu ai wa gaw, nye a sape n tai lu ai” (Lk 14:33).

Shinggyim masha ni manu shadan ai ai arung arai sutgan hpe kau da na matu Yesu Madu, Shi a kasa ni hpe tsun shadum ai rai nga ai.

Anhte shinggyim masha ni a matu mung, tinang asak hta grau manu dan ai hpa n nga ai. Asak sum mat jang yawng gaw sum mat sai.

Dai hpang gaw kanu kawa, kashu kasha, madu wa madu jan ni rai nga ai. kun dinghku nta masha n nga ai ni hpe mu hkrum shagu anhte ni myit n pyaw hkam sha lawm chye ga ai.

Yesu Madu gaw anhte madu ai sutgan, kun dinghku nta masha ni hpe kau da nna shi a hpang hkan na matu saw shaga ai.

Yesu Madu hpyi shawn, saw shaga ai gaw anhte a matu ahkyak ai rai nna myit umang na lam hpa n nga ai. Shi Madu a sang lang da ai lam ni hpe gaw chye na ra ga ai.

Anhte a asak hpe kaman lila jahtum kau na hpe Yesu Madu hpyi ai gaw n rai nga ai gaw teng sha rai nga ai. Shada n ju n dawng na hpe mung n ra sharawng ai teng nga ai.

YesuMadu gaw Palestine mungdan hta jai lang nga ai Aramic ga hte mungga hkaw tsun lai wa ai. Kabu Gara Shiga hta Yesu Madu jai lang ai npawt ga si nkau ni hpe ya du hkra naw mu lu ga ai.

Chyum laika hta na Madu Yesu tsun ai nkau ga si ni hpe anhte a ga hte ga gale ai hta hpring tup lachyum hpe shadan shadawng ai ga si n nga ai hpe mu lu ga ai.

Aramic ga hte “n dawng ai” ngu ai ga si gaw “grau ai tsaw ra myit yawm ai” ngu ai lachyum nga ai rai nna English ga hta dai ga si hpe ga hkaw langai hte hkrak tup shadan shalen ai ga si n nga ai.

Dai rai nna, Yesu Madu tsun ai gaw, “shinggyim masha a teng ai pandung gaw Karai Kasang a mungdan de shang lu na matu rai nga ai. Nang madu ai arung arai, kun dinghku, tinang a asak hpe pyi, ra yang ra ai hku, Karai Kasang a ja mungdan hpe jasum kau na malai, ap nawng kau na jin jin rai nga ra ai.

Madu Yesu a sape tai mayu yang gaw, n dawng ai ni jahprak na rai nna, matsan jam jau hte nni nkri hkrum ra na gaw chyalu rai nga ai. Prat hta hkrum ang na matsan jam jau nni nkri lam ni hpe hkam la na jin jin rai ra ai. Na a wudang hpe hpai let nye a hpang hkan nang ra na, ngu nna Yesu Madu anhte a shawng e wudang hpai let anhte hpe tsun shadum nga ai.

Madu Yesu karawari kawng de wudang hpai lung wa ai shaloi, Simeon ngu ai wa Yesu a wudang hpai na matu hpyen la ni atik anang shadut hpai shangun ai hpe chyum laika hku na chye la ga ai (Mt 27:32; Mk 15:21).

San Luka chyawm gaw Yesu Madu a hpang hkan sa ai, ngu tsun da ai (Lk 23:26). Yesu Madu a hpang hkan Serina mare na Simeon hte Yesu Madu lapran matut manoi nga ai lam Hkristan masha ni hpe kasi la shangun mayu ai rai nga ai.

Matsan jam jau, nni nkri hkrum sha nga ten hta rai tim Madu Yesu hte rau hkam sa nga ai hpe dum shai kam sham ra ga ai.

Yesu Madu a hpang hkan tai mayu ai rai yang ndai shing daw lam lahkawng hpe chye na da ra ga ai.

Masha langai dum nta hpe gaw gap na rai yang, dai nta hpe shangut lu na, n shangut lu na hpe tau nau nna atsawm sumru da ra ai.

Hpyen gasat na woi ningshawng ai hpyen du gaw hpyen ni a lata hta n hkrat sum mat hkra tinang a hpyen n-gun gade nga ai hpe tau nau chye da ra ai.

Matsan dum lama myit hte Karai Kasang yaw sin da ai lamang hpe anhte chye na nna Hkristu a hpang hkan lu na hpe Wenyi chyu sha garum ya lu ai

Yesu Madu a hpang hkan na matu hkan shatup ra ai lam ni hpe na lu ai hpang n hkan shatup lu ai majaw hting nut mat ai, sape tai malu ai ni law law nga lai wa ma ai.

Raiti mung, kasa ni hte prat shagu na kam sham ai masha law law Madu Yesu a hpyi shawn ai lam ni hpe hkap la nna Shi a hpang hkang nang ma ai.

Anhte hta gawng kya lam ni nga ai raitim, kanning re ai, gade daram yak ai raitim Shi a hpang hkan na myit dating myit daw dan da ra ga ai.

Ndai gaw anhte hta rawng nga ai wenyi bungli galaw nga ai majaw re ai hpe chye na lu ga ai. Shinggyim hpaji hte gaw Karai Kasang a yaw sin ai lam hpe gara hku mung n mu tam la lu ai. Mungkan shinggyim myit gade daram mi ngang kang ai raitim, Hkristu a hpang hkan lu ai atsawm nga na n re ai.

“Nye a mying nsang hte nye a Wa shangun dat na ra ai garum ai wa ngu ai Chyoi Pra ai Wenyi gaw, nanhte hpe lam magup sharin ya nna, ngai nanhte hpe tsun da ai ga yawng mayawng nanhte hpe shadum shahprang na ra ai” (Yh 14:26).

Chyoi pra ai wenyi gaw San Pawlu hpe daw jau na shangun ma tai shangun ai a marang e Karai Kasang a yaw sin ai hpe chye na shangun ai

Chyum daw lahkawng hpe gaw San Pawlu hpang de Hkristu kaw na makam masham hpe gun sa ya ai Kolose mare na Philemon hpang de San Pawlu shangun dat ai laika hta na rai nga ai.

San Pawlu, Roma htawng rawng masha langai rai nga ten ka ai rai nga ai. Karai Kasang gaw shi hpe wenyi a marang e tsang hte tsang makam shangang shakang ya let Kabu Gara Shiga hkaw tsun na nhtoi jaw ya ai. San Pawlu mung mauhpa atsam hte yak hkak jam jau, nni nkri lam ni hpe gun hpai lu lai wa ai.

Philemon gaw Kolose mare masha ni hta na lu su ai Hkristan masha langai rai nga ai. Hkristan masha ni, laban shani shagu, shi a dum nta hta hpawng de nna Missa Hkungga (Yesu Madu a hpang jahtum daw sha poi) nawng jau lai wa ma ai (Philemon 9:2).

Dai ten, Roma ni up hkang ai rai nna, shang lawt lu ai mare masha hte mayam tai mare masha ngu nna garan jahka da ma ai. Shang lawt ai mare masha ni kaw shangun mayam law law nga ai. Anhte ni, dai ten na, mayam ni a prat masa hpe hkyak chye na lu na yak nga ai. Madu hta shi a mayam hpe si u, hkrung u, aming jahkrat na ahkaw ahkang nga ai. Mayam ni hpe dut mari ma ai. Nta kaw rem ai dusat zawn sat kau na mung mai ma ai.

Philemon gaw Kolose na shang lawt ai lu su mare masha rai nna, shi hta Onesimu hte rau mayam law law nga ai. Lani mi, mayam Onesimu gaw shi a madu Philemon kaw na gumhpraw lagu nna hpawng mat ai. Shi gaw sak naw ram ai wa rai nna, mare langai hpang langai de hpawng hkawm let Kolose kaw na tsan dik shara Roma mare de du mat ai.

Onesimu gaw shi lagu lang ai gumhpraw htum mat ai hpang, lagu hpawng ai mayam dam hpe hkrit ai majaw San Pawlu hpe hkan tam hpang ai. San Pawlu hpe shi hkum nan chye yang chye na, shing n rai, shi a madu Philemon, San Pawlu hpe shakawn tsun kajai dan ai majaw, na chye da ai mung mai byin ai.

San Pawlu gaw Roma hkyuk htawng hta rawng nga ai raitim, htawng rawng masha law law hte rau n nga ai, shi hkrai sha nta langai kaw sin maja ai masha langai hte rau nga nga ai (Kasa 28:30).

San Pawlu gaw Onesimu hpe shi hte rau nga shangun let, shi a madu kaw na gumhpraw lagu nna hpawng mat ai lam ni hpe madi madun, sharin shaga, shading sharai, makam masham shangang shakang ya ngut ai hpang Onesimu hpe kashin kamun hkam ya ai.

Onesimu mung sadi dung ai sape tai let San Pawlu a matsan dum lama ai tsaw ra myit hpe chyeju htang lai wa ai. San Pawlu mung shi hpe myi sai htuk na masa hta nga ai. Raitim, Onesimu hpe shi a madu Philemon hpang de bai sa dat yang gaw grau kaja, grau manu na re ngu myit sumru lai wa ai.

Shi langai hpe chyu n dat dat ai. Shi hpe woi sa na Kolose mare na Tychicus hte bai sa dat ai. Onesimu a matu hpyinem laika langai Tychicus a lata hta bang nna Philemon h pang de dat dat ai.

San Pawlu gaw dai ten na hprawng hkawm ai mayam re ai hpe chye na matu masat dingsat hku nna Onesimu a kahtan hta hpawng hkawm ai wa ngu lachyum nga ai (Fugitivus) ‘F’ ngu ahkyen nsam hpyi shakap dat ya ai.

Hprang hkawm ai mayam a madu wa myit n kaja ai rai yang kaga mayam ni hte n bung ai hku si du hkra zingri ai, shing n rai, wudang ntsa hta noi sat kau chye ma ai.

Karai Kasang gaw san Pawlu hku nna Philimon hpe shi hkum nan hte Onesimu a teng man mabyin masa lam hpe atsin ayang chye na shangun ai.

Onesimu gaw Philemon a mayam prat kaw na hprang pru mat ai. Raitim, Hkristu hta kahpu kanau langai mi hku nna bai htang wa ai (Phile 1:16).

Onesimu a shut kataw ai kaw nna, Karai Kasang gaw, shi hpe Hkristu hta kam ai makam hpe lu la shangun ai.

San Pawlu gaw Onesimu gumhpraw lagu mat ai hpe bai wa ya na ngu tsun ai raitim, matsan mayan re ai majaw n jaw lu na re gaw shi hte Philemon lahkawng yan chye da na ma ai. San Pawlu, Philemon hpe Hkristu h pang de woi la ya ai gaw dai gumhpraw hta grau ai hpe Philemon mung chye na da ai hte San Pawlu hpe shana dat ai.

Onesimu hpe mayam prat kaw na shalawt dat ya na matu Philemon hpe San Pawlu n hpyi lai wa ai. Raitim, Hkristu a mying ningsang hta kashin kamun hkam la ai ni yawng gaw mara a mayam prat kaw nna lawt lu nna, Karai Kasang a kasha majing ni tai wa ai lam myit shadum ya ai.

“Madu ni e, nanhte mung smsing lamu e Madu langai mi lu nga myit dai hpe myit dum let, tinang a mayam ni hpe shangun marang sha ai lam ni hta ram ging ai hte tara ding ai hku galaw nga mu” (Kolose 4:1).

Hkristu Madu gaw shinggyim masha ni a mayam prat hpe shaprai kau ya nna shinggyim masha yawng hpe shalawt dat ya ai.

Akyu hpyi saga

Wa Karai Kasang e, anhte shada shut hpyit mara ni hpe shada mara dat ya let sumsing mungdan hta ning ngai nga lu na chyeju jaw ya rit. Anhte a Madu Hkristu a marang e hpyi nem nga ga ai. Amen.

Hkristu hta tsaw ra hkung ga ai kanu kawa tarahkaw sara/num ni hte nu wa hpu nau ni e, ndai laban gaw Pranwan Ladaw hta (23) ngu na laban rai nga ai.

Hti ang ai Ja Chyum Mungga ni gaw

Chyum Mungga Daw (1) – Hpaji Ningli 1:9, 13-18

Chyum Mungga Daw (2) – Philemon 9:10, 12-17

Kabu Gara Shiga – Lk 14:25-33

Ndai Ja Chyum Mungga ni hpe hti nna, hpawtni na nawku dawjau lamang ni hpe woi awn nga ga.

Fr. Patrick Gawmaw Hkawng Yae